

for 2den Kreds (Godskesen) noget overser, at vi har en Bestemmelse i Plakat af 5. Maj 1847, hvori der gives aldeles bestemte Regler med Hensyn til den Afstand, der skal være, og den Erstatning, der skal gives. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske oplæse lidt af denne Plakat. Der staar i dens § 1: „Indenfor en Afstand af 140 Fod fra Midten af Banesporet paa en Jernbane maa ingen ny Bygning opføres med Straa- eller Rørtag eller halmdukke Tag, og lige saa lidet maa mindre ildsfarlige Tagbedækninger paa allerede forhaanden værende Bygninger ombygges med Straa- eller Rørtag eller halmdukke Tag“. Altsaa indenfor en Afstand af 70 Alen fra Banens Midte skal der, hvis der findes en saadan Bygning ved Banens Anlæg, gives Erstatning for, at Taget kan omtækkes med haardt Materiale, og at der, efter at Banen er anlagt, bliver opført Bygninger, der ligger nærmere, er et Forhold, som Jernbanerne under ingen Omstændigheder kan have Ansvaret for. Her staar netop i denne Plakat af 5. Maj 1847 meget specificerede Bestemmelser baade med Hensyn til Afstanden for de Bygninger, som ligger der ved Banens Anlæg, og hvad der i det hele taget maa have Lov til at være der, efter at Banen er anlagt, og med Hensyn til Erstatningspligten ved Anlæg af Jernbaner. Den Erstatning maa selvfølgelig udredes af Jernbaneselskaberne. Men saa skulde man ogsaa tro, at naar de har udredt de Erstatninger, maatte det være tilstrækkeligt, saa maatte de være fri for ethvert Ansvar. Men jeg forstod det ærede 8de Medlem for 2den Kreds saaledes, at selv om de har betalt de Erstatninger, selv om de f. Eks. ved Ekspropriation af Jord har betalt for Brandbælter og lign., skal Jernbanerne alligevel være erstatningspligtige, hvis der sker en Ildebrand. I det hele taget forstod jeg det ærede Medlem saaledes, at han ansaa det for ganske overflødig at søge efter Bevis for Skylden. Naar blot der var foregaaet en Ildebrand, hvor der var kørt et Tog forbi i nogenlunde rimelig Tid i Forvejen, var der ingen Tvivl om, at saa skulde man blot henvende sig til Jernbaneselskabet, og kunde det ikke skaffe vedkommende, som havde foranlediget Ildebranden, frem, dømte det ærede Medlem Jernbaneselskabet til at være den, der skulde betale. Før Dommen i Sagen mod Bryrup-Banen faldt, var det den almindelige Anskuelse blandt Jernbanefolk,

at naar blot den Bestemmelse i Plakaten af 5. Maj 1847 om Straatag i Nærheden af Jernbaner var sket Fyldest, var Jernbanerne fri for alt Ansvar. Brande paa Bygninger, Oplag etc. maatte Assurance-selskaberne bære Tabet ved, selv om Sandsynligheden talte for, at Ilden skyldtes Gnister fra et Lokomotiv; og ingen troede, at der kunde paalægges Banerne noget Ansvar. Ved Ekspropriationer vaages der altid nøje over, at Bestemmelserne overholdes, og Brandforsikringsselskaberne melder da ogsaa selv, naar et Hus ligger for nær. F. Eks. ved Anlægget af Fjerritslev-Banen laa der et straatækt Hus i Fjerritslev. Ved Ekspropriationen mente man, at dette Hus laa 41 Fod fra Banens Midte; men Brandforsikringsselskabet gjorde opmærksom paa, at det Maal, 41 Fod, maatte ikke regnes fra Husets Sokkel til Banens Midte, men skulde regnes fra Husets Tagudhæng til Banens Midte. Følgen deraf blev, at Jernbaneselskabet maatte erstatte Husets Ejer, hvad det kostede at lægge haardt Tag. Efter at det var sket, havde man selvfølgelig den Opfattelse, at Banen herefter var ansvarsfri. Nu har f. Eks. Brandforsikringsselskaberne overfor Hvalpsund-Banen og Statsbanerne i Forening rejst Krav om Brandersatning ved Svendstrup, ovre i Jylland, hvor Ilden er opstaaet i en Ejendom, der mod Erstatning fra Banerne er forsynet med ildfast Tag. Men Forsikringsselskabets Sagfører gør gældende, at dette Tag ikke var holdt ordentligt vedlige, og Jernbanerne, der ikke har Vedligeholdelsespligten; maa da betale. Jeg beder bemærket, at det er selve Brandforsikringsselskabets Sagfører, der har gjort gældende, at uagtet Banerne har betalt for at faa haardt Tag lagt paa det Hus, og uagtet der ikke kan siges at være Sandsynlighed for, at det er Lokomotivet — enten det nu er Statsbanernes eller Privatbanernes, de passerer samme Skinner —, der har foraarsaget Branden, skal Banerne alligevel erstatte Skaden, fordi Taget ikke er blevet ordentlig vedligeholdt.

Vi kommer saa til en Sammenligning mellem Lokomotiver og Lokomobiler, Tærskværker og den Slags Ting. Saa vidt jeg kan skønne, er der lige saa stor Risiko forbundet med Lokomobiler som med Jernbanelokomotiver. Har en Mand, som har et saadant Lokomobil og tærsker for sig selv, Ansvar overfor tredie Mand, eller hvorledes er Forholdet der? Naar Sikringsforanstaltninger er truffene ved Halmstakke og straatækte Bygninger ikke alene for